

תלאות הדירקטור בדרך לאישור שכר הבכירים

יוסי גינוסר, רו"ח, CIA, ועומר בבלי, פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ

יובא לאישור חוזר. על הדירקטוריון ועל ועדת הביקורת לבחון את עמדת האסיפה הכללית לפני החלטתם. כך שלפתחו של הדירקטור החיצוני יוטל תפוח-אדמה לוחט, הלחץ של בעל השליטה, יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל ומנגד אסיפת בעלי המניות ודעת הקהל.

אך בזאת לא תמו תלאותיו של הדירקטור, לאחרונה פורסם ברשומות, באופן סמלי משהו, חוק "ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך" או בשמו העממי "חוק הקנסות המנהלתיים"

יכולים להגיד כי למדנו דבר אחד חשוב מגלי החקיקה האחרונים: חייו של הדירקטור בכלל ושל חבר ועדת הביקורת בפרט הולכים והופכים קשים משהיו. את הסימנים הראשונים להטלת האחריות בנושא שכר על הדירקטוריון ניתן לראות בתיקון 16 לחוק החברות שאושר לאחרונה בקריאה שלישית, הדורש אישור ועדת הביקורת או ועדת דירקטוריון מיוחדת לענייני שכר לפני אישור שכר הבכירים בדירקטוריון. תוספת האחריות מתעצמת בהצעת החוק של ועדת נאמן הדורשת קביעת מדיניות גמול לבכירים, על ידי הדירקטוריון לאחר אישורה של ועדת הביקורת.

והלחץ ממשיך- על פי הצעת החוק של נאמן, שכר הבכירים והמדיניות שתקבע יובאו לאישור אסיפת בעלי המניות. במידה והצבעתם תהיה שונה ממה שקבע הדירקטוריון, נושא הגמול

בימים אלו נמצאת על שולחן הממשלה לאישור הצעת החוק של ועדת נאמן בנוגע לשכר הבכירים במשק. לחצים מאסיביים של מתנגדי ההצעה הביאו לדחיית ההצעה למועד אחר, אך נראה כי תמיכתו של ראש הממשלה בהצעה תוביל לבסוף לאישורה.

בהתאם להמלצות הוועדה, ההחלטה על שכר הבכירים תהיה בידיהם של הדירקטוריון וועדת הביקורת כשרק במקרים מסוימים שכר הבכירים יובא להצבעה באסיפה הכללית, הצבעה שתהווה מעין "חוות דעת מייעצת" לדירקטוריון אשר יחליט אם לאמצא אם לאו.

מתנגדי הצעת החוק מכנים אותה, במקרה הטוב, "פושרת" והטוקבקים קוראים לה מושחתת, השר נאמן מצידו מפציר במתנגדיו שיקראו אותה קודם. הקשבנו לעצתו של השר, ומבלי לקחת צד בויכוח, אנחנו

להלן כמה עצות לדירקטור חבר ועדת הביקורת בדרך להחלטה על שכר הבכירים:

- בקשו מהנהלת החברה להציע מדיניות שכר, בהתאם לפרמטרים המוצעים בהצעת החוק. המדיניות אמורה להיות מנומקת, ברת מדידה, מבוססת על ביצועים בטווח הארוך, תציג את תמונת מצב השכר בארגון תוך מיפוי הפערים בין בעלי שכר גבוה ונמוך והשוואתם לחברות מקבילות בענף.
- בקשו את דעת אסיפת בעלי המניות לגבי המדיניות המוצעת.
- בקשו מהנהלת החברה להציג את רשימת נושאי המשרה הקיימים, תפקידם, השכלתם, כישוריהם ורכיבי שכרם. הטבלה שתוכן תציג את הפערים בין הסכמי השכר הקיימים ובין השכר הנדרש על פי מדיניות השכר המוצעת. כמו כן, בקשו לדעת מה מונע מהנהלה לסגור פערים אלו.
- קיימו דיון בוועדת הביקורת במדיניות השכר המוצעת. רצוי להזמין מומחה שכר, במידה ועולות סוגיות סבוכות הדורשות ידע אשר אינו מצוי בחברה.
- הנחו את הנהלת החברה כי להבא ברצונכם להיות מעורבים בכל שינוי שכר לנושאי משרה. הדבר כולל אופציות, בונוסים חד פעמיים, שינוי רכיבים, שינוי נוסחי הסכמים וכו'.

המעניק לרשות ני"ע סמכות לקיים הליכים מנהלתיים ולסיימם בקנס כספי ללא היגררות למשפט פלילי ארוך.

הקנס הכספי שיכול לחול על דירקטור הינו בגובה 400,000, 600,000 או מיליון ₪, תלוי בסוג ההפרה, וכדי להוסיף דובדבן לקצפת- אסור לבטח דירקטורים, בצורה ישירה או עקיפה, כנגד הסיכון שבקנס זה.

מגמה זו, של הטלת האחריות על הדירקטור, ממשכה את המגמה בישראל ובעולם של חיזוק הממשל התאגידי שבו תפקיד הדירקטור מהווה נדבך מרכזי וחשוב. מצדדי הממשל התאגידי רואים את תפקיד הדירקטור כסוכנם של בעלי המניות וכח החזק שיכול לשמור את הנהלת החברה בתלם. הבעיה נוצרת היא בעיית הסוכן (Agency Problem) הדירקטורים אמנם אמורים להיות סוכניו של בעל המניות ולפעול לטובתו, אולם מכיוון שבחירתם תלויה לא מעט בהנהלה, הם נזהרים מלפגוע בשכרה של ההנהלה. הדבר כמובן הינו בניגוד לחובת הנאמנות שלהם לחברה, אולם הם מתוגמלים על כך בבחירה חוזרת לתפקיד.

נראה כי ימי החסד כבר תמו ובנוסף לחובת הנאמנות והזהירות נוספו לדירקטור חובת קביעת מדיניות שכר בכירים, התמודדות מול ביקורת ציבורית ואסיפת בעלי מניות, וקנסות מנהלתיים.

טרם יבשה הדיו על אישור הצעת החוק של ועדת נאמן ודבר אחד כבר אפשר לומר בבטחה- הויכוח על שכר הבכירים עלול להימשך, אולם תפקידו של הדירקטור ואחריותו הכבדה נמצאים כבר כאן.